
2001-8-RE

CAUSA 2001-8-RE

Número de registre: 90-2001. Recurs d'empara

AUTE DEL DIA 18 DE MAIG DEL 2001

BOPA núm. 49, de 23 de maig del 2001

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 30 de març del 2001 per la representació processal de la Sra. Nàdia Aleix Tugas, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència de data 18 de desembre del 2000, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se pogut produir una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció reconegut a l'article 10 de la Constitució i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència "declarant la nul·litat de la sentència núm. 00-56 del Molt Il·lustre Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, Sala Administrativa, de data 18 de desembre del 2000, i de tots els efectes emanats de la mateixa Sentència, i vulgui adoptar les mesures de reposició adients per restablir a favor de la recurrent els drets proclamats per l'article 10è de la Constitució andorrana";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal de data 19 d'abril del 2001;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Josep López Burniol;

Antecedents

Primer

Amb data 13 de gener de 1999, la Sra. Nàdia Aleix Tugas va presentar davant el Govern una sol·licitud d'autorització per a l'exercici de la professió liberal d'assessor jurídic.

Amb data 12 d'abril de 1999, el Ministre de la Presidència i Interior va desestimar aquesta sol·licitud mitjançant resolució.

Amb data 23 de juny de 1999, el Govern va confirmar en alçada la resolució esmentada.

Segon

Amb data 23 de juliol de 1999, la representació processal de la Sra. Nàdia Aleix Tugas va interposar una demanda jurisdiccional contra la decisió de Govern esmentada davant la Secció Administrativa de la Batllia.

Tercer

Amb data 26 de maig del 2000, la Secció Administrativa de la Batllia va desestimar aquesta demanda i va declarar que la decisió de Govern de data 23 de juny de 1999 era ajustada a dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa ja que "la llibertat d'empresa proclamada a l'article 28 de la Constitució conjuminada amb l'article 8 del repetit Decret (Decret del Consell General de data 11 de juliol de 1977 que regula les professions liberals) condueix a reconèixer el principi general del lliure accés dels nacionals andorrans a l'exercici de tota activitat professional que no hagi estat limitada per la llei, (com és el cas dels arquitectes per exemple), però així com tota prohibició general és il·legítima, també ho és el règim de llibertat absoluta, i és conseqüentment admissible que l'autoritat administrativa en absència de base legal pugui aportar limitacions proporcionals a aquell dret, en particular quan és qüestió de garantir el dret a la defensa i a l'assistència tècnica d'un lletrat i defensar els drets dels consumidors (articles 10 i 35 de la Constitució)".

Quart

Amb data 16 de juny del 2000, la representació processal de la Sra. Nàdia Aleix Tugas va presentar recurs d'apel·lació davant la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Cinquè

Amb data 18 de desembre del 2000, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual acordava desestimar el recurs d'apel·lació esmentat per dues raons: primerament perquè "l'assessorament jurídic és una de les funcions de la professió liberal d'advocat, ja s'exerceixi en l'àmbit públic o en el privat, professió que està reconeguda al Principat" i segonament perquè com ho constata l'informe emès pel Departament de Treball el títol que posseeix la recurrent no dóna dret en el país expedidor a realitzar les activitats professionals que sol·licitava.

Sisè

Amb data 3 de gener del 2001, la representació processal de la Sra. Nàdia Aleix Tugas va formular incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència de la Sala Administrativa manifestant que la recurrent "es considera no defensada, ni constitucionalment protegida a tenor de l'article 10 de la vigent Constitució. Trobant-se en una situació que li està creant una indefensió privada i pública".

Setè

Amb data 9 de març del 2001, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va desestimar l'incident de nul·litat esmentat per considerar que la part agent proposava una qüestió d'interpretació de la legalitat ordinària que queda sota la salvaguarda exclusiva dels tribunals ordinaris i no comporta vulneració del dret constitucional al qual es refereix la recurrent.

Vuitè

Amb data 30 de març del 2001, la representació processal de la Sra. Nàdia Aleix Tugas va presentar recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional contra la sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de data 18 de desembre del 2000, per haver-se pogut produir una presumpta vulneració dels drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Novè

Amb data 19 d'abril del 2001, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe en què considerava que s'havia de declarar la inadmissió a tràmit d'aquest recurs per manca manifesta de contingut constitucional ja que les pretensions de la recurrent són pròpies de la legalitat ordinària, afegint que les resolucions del Tribunal de Batlles i del Tribunal Superior de Justícia "venen fonamentades en dret sense que es pugui considerar les interpretacions normatives que realitzen arbitràries o desproporcionades". No obstant això, el Ministeri Fiscal també destaca que la recurrent "no explica en absolut en quins termes s'ha produït la vulneració al dret a la jurisdicció reconegut a l'article 10 de la Constitució, tota vegada que únicament mostra la discrepància amb la interpretació que realitza la Sala del Decret de professions Liberals de data 11 de juliol de 1977, i l'aplicació de la mateixa normativa a la seva pretensió processal, fet que és en sí mateix i per essència de la seva naturalesa pròpia de la legalitat ordinària, assenyalant-se a l'ensem que únicament es desprèn del cos de l'escrit de recurs d'empara formulat per davant aquest Tribunal Constitucional que l'article en què es fonamenten les pretensions del recurrent és l'art. 4t de la Carta Magna, ja sigui per raó de la "Pau Social i de la Justícia", ja sigui per "l'agravi comparatiu envers la recurrent amb total arbitrietat i discriminació".

Fonaments jurídics

Primer

Els motius en els quals es fonamenta el present recurs d'empara són dos: primer, que "L'administració pública mai no pot actuar ni decidir a nivell subjectiu", i que "Els tribunals han de decidir no pas en funció de la voluntat del legislador, sinó aplicant la norma jurídica objectiva al cas concret"; segon, que "Existeix una clara arbitrietat i discriminació envers la Sra. Nàdia Aleix i Tugas", en relació amb "altres persones que amb la mateixa titulació exerceixen actualment l'advocacia al Principat d'Andorra".

Segon

Pel que fa al primer motiu, és evident que l'Administració i els tribunals han d'aplicar la norma jurídica objectiva al cas concret. Però també resulta evident que l'aplicació de la norma objectiva al cas concret exigeix sempre un procés d'interpretació, que a la vegada comporta la valoració dels fets debatuts, ja que no resulta possible la subsumpció automàtica del cas concret objecte de litigi al supòsit de fet contemplat per la norma, com si l'actuació dels jutges i tribunals es limités a una simple operació sil·logística.

Resulta tan evident que la decisió jurisdiccional és quelcom més que una simple operació sil·logística, que la millor tradició jurídica europea ha considerat des de sempre que la màxima "in claris non fit interpretatio" és greument errònia. Així doncs, interpretació, i per tant valoració dels fets, ha d'haver-ni necessàriament sempre.

Dit això, hem de reiterar una vegada més la doctrina consolidada d'aquest Tribunal, d'acord amb la qual la valoració dels fets com a pressupòsit de la interpretació de les normes jurídiques -incloses les normes de competència i procediment aplicables a l'Administració de Justícia- és una prerrogativa de la jurisdicció ordinària, que aquesta exerceix amb absoluta independència de criteri i en la qual aquest Tribunal Constitucional no pot entrar, si no vol convertir-se -com efectivament no ho vol- en una tercera instància de la jurisdicció ordinària o en un tribunal de caràcter cassacional.

El Tribunal Constitucional tan sols podria entrar, en aquest punt, en la consideració de si les resolucions impugnades venen o no fonamentades en dret, o si són fruit d'interpretacions normatives palesament arbitràries segons resulta del seu propi contingut. I aquest no és el cas objecte del present recurs: les resolucions estan fonamentades i no hi ha en elles cap interpretació arbitrària que sorgeixi del seu raonament.

Tercer

Pel que fa a la manifestació de la recurrent que existeix una clara arbitrietat i discriminació al seu respecte, en relació amb altres persones que, amb la mateixa titulació, exerceixen actualment l'advocacia al Principat d'Andorra, aquest Tribunal res pot dir sobre la determinació de l'exactitud o la inexactitud d'aquesta afirmació, així com sobre la fixació de les seves hipotètiques conseqüències, ja que constitueix un punt de debat la substanciació del qual no correspon a aquest procediment d'empara, ni a aquest moment processal, ni pertoca tampoc debatre'l davant d'aquest Tribunal, sinó davant la jurisdicció ordinària i per la via processal oportuna, en el seu cas.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2001-8-RE, interposat per la representació processal de la Sra. Nàdia Aleix Tugas, contra la sentència de data 18 de desembre del 2000, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar el present aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar el present aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 18 de maig del 2001.

Pere Vilanova Trias

Joan Josep López Burniol

President

Vicepresident

Philippe Ardant

Miguel Ángel Aparicio Pérez

Magistrat

Magistrat